

HOF TER WEIJDE - HAARDSTEEN ONDER DE VLOER

Middeleeuwen

Bij de verbouwing van de opkamer van Hof ter Weijde in 1987 werd onder de vloer door een werkman een bijzondere blokvormige baksteen gevonden. De steen was aan een kant versierd met een afbeelding van een ridder in actie en een jonkvrouw met opgeheven handen. De steen bleek een goed bewaard gebleven haardsteen uit het midden van de 16e eeuw. De haardsteen is waarschijnlijk afkomstig uit de schouw van de opkamer. Het kan zijn dat een deel van deze oude schouw nog bewaard gebleven is.

Haardstenen zijn vuurvaste bakstenen die in de muur achter het haardvuur werden gemetseld. Zo werd de gewone muur beschermd tegen overmatige verhitting. In de tweede helft van de vijftiende eeuw verschijnen de eerste versieringen op de haardstenen. Eerst zijn dit kleine geometrische figuren. Waarschijnlijk werden deze met houten stempeltjes in de klei gedrukt, voorafgaand aan het bakproces.

Later werd de voorkant van de stenen vaak versierd met een reliëf. Deze versiering werd met een mal in de nog zachte klei aangebracht. Als versiering gebruikte men onder andere Bijbelse voorstellingen, afbeeldingen van heiligen, afbeeldingen van stads- of familiewapens, portretten (meestal in medaillons of lauwerkransen gevat) en ornamenten. De mal werd gemaakt door een houtsnijder. De stenen werden achter de haard gestapeld in een aflopende reeks, in de vorm van een driehoek.

Bron:

- *Eigen haard is goud waard*, E.P.Graafstal, *Maandblad Historische Vereniging VDMH&LR*
- *Hertsteen en Cronement, Haardstenen uit de 16e en 17e eeuw*, Hans Lagens